

København d. 12. juni 2018

Til

Undervisningsministeriet, STUK
Frederiksholm Kanal 26
1220 København K

Fremsendt som e-post til karen-kathrine.vedel.sorensen@stukuvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet: "Høring: Oplæg til undersøgelse af praksis ved udskrivning af elever".

Høringsvar vedrørende aftalebeskrivelse om undersøgelse af udskrivninger på frie skoler

I høringsbrev af 6. juni 2018 anmoder Undervisningsministeriet ved STUK om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Foreningen vil først og fremmest udtrykke tilfredshed med, at inddragelse af elevernes erfaringer med udskrivning, som beskrevet i den første skitserede ramme til undersøgelsen, er udeladt i det nuværende udkast.

Der er dog en række elementer i undersøgelsesdesignet, som foreningen også tidligere har påpeget som problematiske, der ikke er ændret. Derudover ser foreningen væsentlige problemer i det nye element i undersøgelsen "Gennemgang af skolers dokumentation vedr. elevinddragelse".

Foreningen er opmærksom på den endog meget korte tid, som Ministeriet og Styrelsen har givet sig selv til at godkende og iværksætte undersøgelsen. Undersøgelsen har overordentlig stor betydning for de frie skoler, både politisk og omdømmemæssigt. Det er derfor afgørende for os, at undersøgelsen foretages på et fair og korrekt grundlag. Foreningen håber derfor ikke, at den korte responstid vil betyde, at vores kommentarer til aftalen ikke bliver taget med i betragtning eller tages til efterretning.

I det følgende giver foreningen sit syn på de enkelte dele i aftalebeskrivelsen fra EVA.

Formål og undersøgelsesspørgsmål

Relevans af udskrivninger og skolernes praksis omkring udskrivninger

Undersøgelsens formål er at finde ud af, om skolerne overholder Børnekonventionens artikel 12, desuden om den vejledningsindsats, der er lavet vedr. overholdelse af Børnekonventionen, til skolerne, har haft en effekt. Foreningen er, som i forbindelse med 2016-undersøgelsen, stærkt kritisk over for det anførte behov for at undersøge antallet af udskrivninger på skolerne. Antallet, og i princippet også årsagen til udskrivning, er uvedkommende i en undersøgelse, der har som formål at afdække processer vedr. overholdelse af Børnekonventionen.

Det er meget vigtigt, at undersøgelsen ikke, på uhensigtsmæssig vis, kommer til at skabe mere fokus på de frie skolers frihedsrettigheder – herunder elevfriheden - end på skolernes evne og vilje til at overholde konventioner. Dette er også et argument for en anden titel på undersøgelsen. Den nuværende titel "Under-

søgelse af praksis ved udskrivning af elever på frie grundskoler m.v.". peger på en meget bredere undersøgelse og ikke på en undersøgelse om det specifikke emne "Børnekonventionen".

Skolerne reelle mulighed for implementering af vejledningens elementer

Da undersøgelsen bl.a. er en effektmåling af skolernes anvendelse og kendskab til Ministeriets nyeste vejledningsmateriale (offentliggjort d. 20. september 2017), og skolernes deraf ændrede processer, må der i undersøgelsesbeskrivelsen tages forbehold for resultatet. Man undersøger hændelser på skolerne (skoleåret august 17/juni 18), der i realiteten kan være sket *før* vejledningsmaterialet er offentliggjort, eller *før* skolen er blevet opmærksom på eller har haft en realistisk chance for at implementere vejledningerne i deres praksis.

Vejledningen er en vejledning. Ikke et regelsæt

Det er naturligvis interessant for både ministerie og foreninger at finde ud af om vejledningen af 20. september 2017 er kendt og har haft en effekt. Foreningen finder det dog dybt problematisk, hvis ordlyden i ministeriets vejledning bliver brugt som en konkret rettesnor for, hvad der er den korrekte praksis i den frie skoles sikring af Børnekonventionens opfyldelse. Ministeriets vejledning er netop "en vejledning". Skolerne skal ikke måles på den, men på Børnekonventionens artikel 12, der fordrer, at man skal "*sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.*"

Design. Spørgeramme og undersøgelse af dokumentation

Misforståede spørgsmål

I aftalebeskrivelsen angives, at spørgerammen fra 2016 vil blive gentaget. Det er efter foreningens opfattelse meget uheldigt. I forbindelse med både de kvalitative interview med skolelederne og især ved spørgeskemaundersøgelsen i 2016-undersøgelsen, opstod der en række misforståelser på baggrund af spørgerammen, der betød, at skolelederne ikke forstod spørgsmålene på en ensartet måde. Bl.a. var der tvivl om, hvad der mentes med en udskrivning. Det betød selvkært, at undersøgelsen mistede validitet. Foreningerne er tidligere blevet lovet, at de vil blive inddraget i udformningen af spørgerammen for at sikre, at dette ikke sker igen. Et ophør af samarbejde med en elev og dennes forældre er altid en alvorlig sag. Årsagerne kan være mange, og der er stor kompleksitet forbundet med håndtering af de enkelte sager. Dette skal undersøgelsen og spørgerammen kunne rumme. Foreningen vil fortsat gerne byde ind med sit kendskab til skolernes ledelser og erfaring med daglig rådgivning på et komplekst område i processen omkring udformning af spørgeskema og spørgeguide for at være med til at sikre, at der ikke opstår misforståelser igen.

Dokumentation for elevinddragelse

Som et nyt element i undersøgelsesdesignet skal EVA gennemgå 30 skolers dokumentation vedrørende elevinddragelse. Foreningen er meget forundret over præmissen i denne del af undersøgelsen, da der ikke er et formelt dokumentationskrav til de frie grundskoler i relation til udskrivningsager, og det er måske her på sin plads at minde om, at frie grundskoler *ikke* er underlagt diverse forvaltningslovmæssige krav om f.eks. høringsret og dokumentationspligt. Undersøgelsen risikerer altså at drage konklusioner på baggrund af noget, der måske er en del af en fornuftig praksis, men ikke er et krav til skolerne. Det vil være stærkt betænkeligt.

I forhold til konkrete skolers udlevering af såkaldt dokumentationsmateriale på enkeltsager ser foreningen både etiske og persondataretlige problemer. Skolerne kan efter vores vurdering ikke uden videre videregive oplysninger om enkeltsager. Der er heller ikke nogen garanti for, at skolerne har gemt eventuel dokumentation eller oplysninger, da skolerne ifølge persondataretlige regler kun må gemme elevsager, hvis der er en saglig begrundelse herfor.

Foreningen har forståelse for, at der er behov for at se en effekt af arbejdet omkring Børnekonventionen, bl.a. for at kunne fremlægge resultater for Ombudsmanden. Foreningen har derfor grundlæggende forståelse for behovet for en opfølgende undersøgelse – en undersøgelse, der bør handle om skolernes kendskab til og ageren ift. Børnekonventionen. Foreningen ønsker, at denne undersøgelse bliver så valid som mulig, og at rammer, metode og design ikke er med til at skabe usikkerhed om de frie skolers adfærd og processer.

Vi uddyber gerne vores hørings svar.

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K